

Boekverslag Grijs, Carlie van Tongeren. Door Bruno Carol, H4B.

Boek	Grijs
Auteur	Carlie van Tongeren
Genre	Jeugdboek - Non-fictie - Roman (korte novelle)
Thema	Seksueel grensoverschrijdend gedrag, familie en vriendschap.
Eerste uitgave	18 januari 2023
Uitgeverij	Blossom Books
Pagina's	132
Geschikt voor	Jongvolwassenen
Oorspronkelijke taal	Nederlands

Flaptekst

Ze heeft toch geen nee gezegd?

Maar ze heeft toch ook geen ja gezegd?

Na een avond dansen en flirten tijdens het laatste strandfeestje van de zomer, lopen Chaja en Wes samen de duinen in. Beiden houden echter een ander gevoel over aan wat er daar gebeurt. Wes is trots op zijn verovering, hoewel hij weleens betere seks heeft gehad. Chaja had iets heel anders voor ogen toen ze meeliep en geeft zichzelf er de schuld van dat ze Wes niet heeft gestopt. Wat is de impact van deze avond als ze elkaar weer zien op school?

Grijs is een allesbehalve zwart-wit verhaal over consent.

Eerste zin

“Chaja danste zoals alleen zij dat kan.”

Samenvatting

In het boek Grijs wordt het verhaal verteld over de hoofdpersonen Chaja en Wes. Ook spelen Justin, Lexie, Mickey en Milo een grote rol in de karakterontwikkeling van beide personen. De ouders van Chaja en Wes zijn ook van invloed op de hoofdpersonages. Zij komen later in het verhaal voor.

Chaja is iemand die erg sexy is wanneer ze danst. Tijdens een het laatste strandfeestje van de zomer, aan het einde van de zomervakantie, betovert ze iedereen met haar dansmoves en haar witte doorzichtige jurk, Wes, die al de hele zomer bezig is om met Chaja seks te hebben, grijpt deze avond z'n kans. Zijn pogingen werken, want ze zoenen en Chaja loopt met hem mee de duinen in. Maar na een tijdje komt alleen Wes terug. Chaja is nergens te bekennen.

Later (3 maanden en 3 dagen later) komt Chaja Wes tegen op school. Niet wetend waarom versteent ze. Haar voeten voelen alsof ze vastgeworteld is, haar benen van beton. Lexie, haar beste vriendin, zorgt ervoor dat ze door kan lopen, ook al voelt haar lichaam alsof ze niet meer vooruit kan. Dan spot Lexie Wes en zij groet hem van een afstand. Chaja heeft dezelfde lichamelijke reactie hierop als net. Dit keer verschuilt ze zich in haar capuchon, die zo groot is als een tent. Ze zweet onmenselijk veel. Chaja en Lexie lopen naar binnen toe. Wes, die op het pannaveldje staat, vindt dit gek en heeft het er kort over met zijn vrienden. Ze worden afgeleid door Leyla en praten over haar uiterlijk en hoe Wes achter haar aan moet gaan. Eerst zegt hij hier nee op, maar zijn vrienden overtuigen hem toch. Leyla wist het nieuwe projectje van Wes.

Wanneer de bel gaat moeten ze een debat houden over het onderwerp Seksueel misbruik en aanranding. Chaja, die geen zin heeft om Wes te zien, gaat aan de start van de les achteraan zitten zodat ze hem niet hoeft te zien. En dan start het debat, Wes staat aan de schuldige kant en Chaja aan de misbruikte kant. Het debat begint stroef, totdat Chaja met feiten komt, waar ze o zo goed in is en waarvan ze zeker weet dat de docent haar hier meer punten voor geeft. Ze heeft het erover dat ja ja is en nee nee is. En als er niets gezegd wordt, dat dat niet automatisch ja betekent. Ze gebruikt hier een voorbeeld van de Voice Of Holland. Wes die nonchalant reageert, maar net professioneel genoeg om punten te verdienen, vertelt over het onderwerp (de woorden die gezegd worden worden niet gezegd in het boek). Chaja komt op het idee om de rollen om te draaien en stelt hem de vraag 'hoe zou jij het vinden als je ongewild seks met iemand moet hebben die je niet leuk vindt? Hier wordt door de hele klas lacherig op gereageerd en Wes reageert dat hij er gewoon van zal genieten, zelfs als het de meest onaantrekkelijke docent op school is. Wes gaat verder. Dat als iemand niets zegt en niet fysiek weerstand geeft, dat het dan geen seksueel misbruik kan zijn, omdat dat persoon niks ertegen heeft gedaan. Ook voegt hij toe dat als hij met iemand seks wil, en hij elke keer een contract moet tekenen voor instemming, dat hij dan al een slappe heeft tegen de tijd dat ze gaan beginnen. Chaja barst in huilen uit en rent weg uit de klas, Lexie gaat zo snel mogelijk erachteraan.

Later die dag staat Chaja in de danszaal te oefenen met haar dansgroep voor het NK dansen. Ze doet in de dans een sprong met haar partner die ze al jaren kent. Hierbij mag Chaja niet omkijken en vertrouwen op haar partner. Maar ze weet niet waarom en kijkt net over haar schouder om te checken of Justin er staat. De docent en mede dansers reageren slecht op dit *(de danser die nog fanatieker is dat haar)* zegt dat ze graag dit jaar zou willen winnen, en zegt dat de hele groep dat zou willen, dus proberen ze het opnieuw. Helaas kijkt ze weer om, ze krijg een preek van de docent. Ze reageert hier op en rent weg naar buiten, Justin, haar danspartner, gaat achter haar aan. Hij vraagt aan Chaja wat er is, en zij reageert dat ze het moeilijk heeft momenteel en dat het dansen haar niet lukt. Justin zegt dat ze maar beter geen binnenvetter moet worden. Chaja vraagt, voordat ze wegfietst, of hij uit ervaring spreekt. Justin zegt al zuchtend: “zou je kunnen zeggen ja”.

Die zelfde nacht lukt het Chaja niet om te slapen, ze appt Justin en *(hier ergens tussen vertelt ze dat ze denkt dat ze aangerand is)* vraagt of ze kunnen afspreken. Justin die ook blijkbaar nog wakker was vroeg of ze nu al wou afspreken, Chaja wijst dit af en vraagt of het morgen kan. Justin vraagt of 6:30 goed is omdat ze toch beiden niet kunnen slapen. Chaja vind dit goed en vraagt of Justin nog wat stickers kan sturen om haar op te fleuren.

Om 06:30 uur ontmoeten ze elkaar op de afgesproken plek. Justin vraagt hoe Chaja wil gaan, op de fiets of met de voet. Chaja reageert al voordat ze het doorheeft en zegt dat hij de keuze moet maken, dus stappen ze op de fiets. De gehele rit is het stil, totdat ze bij het strand aankomen. Wanneer ze zijn afgestapt zegt Chaja dat het hier gebeurd is. Natuurlijk niet precies waar ze staan maar verderop in het helmgras. Justin reageert dat het stom van hem was om naar het strand te gaan en vraagt of ze mee wil om in de branding te lopen. Ze reageert hier wat positiever op en gezamenlijk lopen ze naar beneden naar de zee. Terwijl ze door de branding lopen vertelt Chaja meer over wat er gebeurd is. Ze vraagt daarna hoe het komt dat Justin ook nog zo laat op was.

Justin vertelt over zijn stiefbroertje, die seksueel misbruikt is. Justin zegt dat hij napt hoe ze zich voelt. Verder raadt Justin aan, om dit ook aan Lexie te vertellen.

Chaja besluit dit te doen en samen met Justin gaan ze naar Lexies huis. Als ze haar verhaal vertelt aan Lexie, staat ze direct klaar om te helpen. Ze wil haar helpen om het aan haar ouders te vertellen.

Wes heeft weinig zorgen over wat er gebeurd is en vertelt in de kleedkamer tegen zijn vrienden over de avond met Chaja. Mickey, de 25-jarige gymdocent, hoort dit en roept Wes bij hem. Hij vraagt aan Wes of hij weet wat seksueel grensoverschrijdend gedrag is en vraagt ook of hij misschien te ver was gegaan die avond. Wes zegt dat Chaja geen nee heeft gezegd en zich niet heeft verzet. Mickey draait dit om en zegt, ze heeft toch geen ja gezegd? Wes begint langzaam zich steeds meer zorgen te maken over wat er zal gebeuren als Chaja dit naar buiten brengt, en wat de gevolgen kunnen zijn. Bang voor de toekomst gaat Wes meer met Mickey praten en komt tot de conclusie dat hij het aan zijn ouders moet vertellen.

Hij begint bij zijn vader, die s'ochtends vroeg om 6:30 weg moet voor werk. Ze gaan gezamenlijk in de auto, want de beste gesprekken met zijn vader zijn in de auto. Tijdens de rit vertelt Wes het verhaal aan zijn vader. Hij reageert geschokt, maar snapt de situatie en wil hem helpen. Zijn vader stelt wel voor om ook zijn moeder erbij te betrekken om het vanuit een vrouwelijk perspectief te zien. Diezelfde avond nog vertelt Wes het aan zijn moeder. Maar zij reageert anders dan zijn vader en ze krijgen een discussie. Zijn moeder denkt alleen aan de reputatie en het leven van Wes, en niet aan het slachtoffer. Ze denkt dat 'dat meisje' erom gevraagd heeft, dat ze het expres heeft gedaan en dat dat meisje dus fout zit. De vader van Wes vertelt hem later die avond dat het het beste is om te ontkennen omdat hij niet expres haar misbruikt had.

De belangrijke danswedstrijd van Chaja en Justin komt steeds dichterbij en Chaja weet niet wat ze moet doen. Ze heeft moeite met dansen, omdat ze niet wil dat iedereen naar haar kijkt en het idee krijgt dat ze sexy danst. Haar vader brengt haar op het idee om in de schemer te dansen.

Ze oppert het idee aan Justin en die verzint hier allemaal grappen over, maar vind het een goed idee . Ze spreken af om de volgende dag dit te proberen. Het eerst gaat het moeilijk maar het gaat steeds beter.

Op de dag van het kampioenschap is het erg spannend, maar ondanks alles lukt het Chaja en Justin om te winnen.

De dag na het kampioenschap besluit Chaja om aan haar ouders te vertellen wat er gebeurd is. Ze gaat uit eten met haar twee moeders en haar biologische vader in het Italiaanse restaurant waar ze vaker met haar vader komt. Haar moeders ruziën de laatste tijd veel. Chaja heeft haar ouders een brief gegeven waarin staat wat er gebeurd is. Tijdens het lezen wacht ze op het toilet. Als ze terugkomt schiet een van haar moeders uit de slof en reageert fel, terwijl de andere moeder haar probeert te kalmeren. Haar biologische vader verwerkt het redelijk. Terwijl de moeders buiten nog staan te discussiëren, onhoorbaar door het raam heen, zegt haar vader dat ze wel een plannetje smeden om alles goed te maken.

Ondertussen laat het gesprek met Mickey Wes niet meer los en heeft hij niet eens meer zin om Leyla te appen. Layla lijkt in te gaan op zijn avances en wil waarschijnlijk seks met hem. Maar Wes is niet meer geïnteresseerd, hij loopt de hele avond te bedenken wat te doen met de situatie met Chaja.

De volgende ochtend moet hij een sportdag voor ouderen organiseren. Hij was dit helemaal vergeten omdat hij alleen maar aan de avond van het strandfeest denkt. Met de hulp van Milo, zijn beste vriend, lukt het hem om nog wat te doen. Als de sportdag voorbij is, komen Chaja en Lexie de zaal in. Chaja draagt weer wit en wordt door de vrienden van Wes gepest over hoe ze dat ook droeg tijdens de avond van het strandfeest. Het gaat van kwaad tot erger. Wes weet niet hoe hij zijn vrienden moet sussen en blijft stil. Mickey grijpt in.

De zelfde dag gaat Wes naar Lexie (die eindelijk alleen is) om het goed te maken wat er die dag en de avond van het strandfeest gebeurd is. Hij vraagt Wes hoe Chaja op de avond kijkt en hoe ze zich er over voelt. Lexie zegt dat Chaja er slecht er op terugkijkt en het ver heeft weggestopt. Ze vindt dat Wes iets had moeten doen tegen zijn vrienden, en laat hem niet uitleggen waarom. Ze scheld hem uit en loopt weg.

De volgende dag gaat Wes naar de zorgcoördinator toe en komt Mickey tegen. Hij vertelt dat hij nu naar de zorgcoördinator gaat en vraagt of hij mee wil. Wanneer de deur opengaat, komen ze Chaja tegen. Ze vraagt aan Wes wat hij hier doet, Wes zegt dat ze hier nog wel achter komt. Wanneer hij langs haar loopt fluistert hij 1 woord. Een woord dat Chaja graag eerder had willen horen. Dit woord wordt in het boek niet verteld en blijft open voor de lezer om in te vullen.

Personages

De hoofdpersonen zijn Chaja en Wes. Ze zitten bij elkaar in de klas van de middelbare school. De leeftijd wordt niet genoemd, maar uit het verhaal valt af te leiden dat ze in de bovenbouw zitten en onder de 18 zijn. In het boek wordt namelijk gezegd dat Chaja bij de Italiaan geen limoncello mag, maar het voor deze keer mag opdrinken.

Chaja is een meisje dat op school niet opvalt, ze is een beetje verlegen. Maar als ze danst vallen al haar zorgen weg, ze heeft niet door dat ze dan voor anderen vrij en sexy overkomt. Ze danst bij een dansschool in een groep en vormt samen met haar vaste danspartner Justin ook een hiphop-duo. Ze is erg succesvol, want ze heeft prijzen gewonnen.

Ze doet haar best op school, wat blijkt uit de goede voorbereiding op het debat, waarbij ze alle feiten heeft verzameld en weet op te noemen.

Chaja heeft twee moeders. Haar biologische vader ziet ze ongeveer een keer per maand. Hij staat wat meer op afstand. Ze houdt van het strand, lopen door de branding en zwemmen in zee.

Lexie is haar beste vriendin.

Wes is de stoere jongen van de school, die er een sport van maakt zoveel mogelijk meisjes te versieren. Hij zit in de sportklas waardoor Wes en Chaja niet alle klassen samen volgen. Ze zitten wel samen in de debatclub. Wes is een gespierde jongen met een goed lijf, en alle meisjes vinden hem leuk. School boeit hem niet zoveel. Hij doet net genoeg zijn best om goede cijfers te halen.

Wes woont bij zijn ouders en zijn beste vriend is Milo. Eigenlijk passen Milo en Wes niet bij elkaar als vrienden. Maar toch hebben ze een goede band gekregen. Dat komt doordat Milo is opgevangen door Wes zijn ouders toen Milo dat nodig had. De ouders van Milo hadden namelijk zoveel ruzie dat Jeugdzorg er aan te pas moest komen. Toen werd afgesproken dat Milo twee keer in de week huiswerk kon komen maken bij Wes. Hij heeft zelfs een eigen bureaustoel bij Wes staan. Milo doet goed zijn best op school, houdt van gamen en vindt sociaal contact moeilijk. Maar doordat hij met Wes omgaat, is Wes zijn ticket om ook naar leuke feestjes zoals het strandfeest, te gaan. In tegenstelling tot Wes heeft hij nog geen (seksuele) contacten gehad met meisjes. De andere vrienden van Wes pesten hem daar soms mee. Maar Wes komt dan, als het echt nodig is, voor Milo op.

Door het verhaal heen kan Chaja steeds beter met de situatie na het strandfeest omgaan. Ze beseft dat ze is aangerand, dat ze daar fysieke en psychische klachten door heeft gekregen en dat het goed is dat zij haar verhaal aan anderen vertelt en hulp zoekt. Justin is hierin de gene die als eerste haar hulp biedt, daarna Lexie en uiteindelijk de 3 ouders van Chaja, totdat ze hulp zoekt bij een trauma deskundige en de zorgcoördinator.

Wes beseft zich in de loop van het verhaal dat hij die avond anders heeft beleefd dan Chaja en dat hij onbedoeld Chaja heeft aangerand. Zonder dat dat zijn bedoeling was. Hij krijgt daar zelfs fysiek last van, hij heeft knallende koppijn en is vergeetachtig.

Lexie is de beste vriendin van Chaja. Ze valt op meisjes en is heel vrij in haar seksuele contacten. Alles wat Chaja weet, weet Lexie ook. Ze worden door Wes omschreven als klittenband. Lexie is dan ook woest als ze hoort over wat er tijdens het strandfeest is gebeurd en wil meten in actie

Justin is al heel lang de danspartner van Chaja. Alhoewel ze al jaren samen dansen, weten ze bijna niets van elkaar. Totdat Chaja tijdens het dansen valt. Justin is er voor Chaja en dan blijkt dat zijn broertje is misbruikt. Hij is onhandig met meisjes, gaat social work studeren in Den Haag, maar durft niet op kamers omdat hij bang is om zijn kleine broertje in de steek te laten. Aan het einde van het verhaal is een hechte vriendschap tussen Chaja en Justin ontstaan. Als blijkt dat Justin een kamer heeft gevonden in Den Haag, vinden beiden het jammer dat ze elkaar minder gaan zien.

Micky is de gymdocent van 25 jaar. Daardoor staat hij dicht bij de leefwereld van de leerlingen. De leerlingen zien hem dan ook niet echt als docent. Mickey hoort het gesprek dat Wes heeft met zijn vrienden in de kleedkamer. Hij neemt Wes apart en weet Wes duidelijk te maken dat wat Wes gedaan heeft wel eens grensoverschrijdend kan zijn. Mickey wint het vertrouwen van Wes, wat uiteindelijk ervoor zorgt dat Wes naar de zorgcoördinator gaat.

Quotes

“Wes slaat zijn armen over elkaar, leunt naar achteren op zijn stoel, lult wat in de ruimte zoals hij zo goed kan. Net serieus genoeg om punten te scoren bij Broekman, net theateraal genoeg om punten te scoren bij de rest van de klas.” (p. 16).

Deze quote omschrijft wie Wes is. De stoere jongen van de klas, die met alles wekomt.

“‘Fuck you, Wes!’ beet Lexie mij toe, voordat ik haar sneakers weg zie stampen.” (p.107).

Deze quote omschrijft het temperament van Lexie, hoe erg zij een hekel heeft aan Wes en hoe loyaal zij is aan Chaja.

“Mickey kijkt even om zich heen voordat hij zegt: ‘weet je wat aanranding is?’ (p. 64).

Dit laat zien dat Mickey bezorgd is, maar ook voorzichtig in het benoemen van het onderwerp consent.

“‘Nee’, zeg ik uiteindelijk. ‘Ze heeft toch niks gezegd? Ik heb echt geen nee gehoord. Dat weet ik honderd procent zeker.’ ‘Heeft ze ja gezegd?’” (p. 64).

Deze quote laat zien wat het boek wil overbrengen aan de lezer: dat consent niet zo zwart wit is en dat dit verschillende perspectieven in zich heeft.

Thematiek

De thema van het boek gaat over het niet herkennen van signalen dat iemand niet instemt met seks of seksuele handelingen en dat je niet te snel moet oordelen over iemand die de grens over is gegaan. Er zit een grijs gebied tussen. In het boek was Wes zich niet bewust dat hij de grens van Chaja over was gegaan. Pas doordat Mickey hem wees op de signalen en de interpretatie daarvan. Daardoor besepte Wes dat hij dus ook verantwoordelijk was voor de situatie en er iets mee moest doen. Hij heeft het uiteindelijk aan zijn ouders verteld en is naar de zorgcoördinator gegaan. Chaja heeft het ook verteld, eerst aan Lexie en heeft uiteindelijk hulp gezocht bij een trauma expert. Het boek gaat er ook over dat je in dit soort situaties beter kunt praten en dat je eventueel ook professionele hulp hierbij kunt zoeken.

Motieven

Tijd

De hoofdstukken worden aangekondigd met datum en tijd. En het wordt meerdere keren aangegeven in het verhaal zelf door:

“Het is al drie maanden en drie dagen geleden” (p. 8). en

“Zoals ik al drie maanden en drie dagen alles op alles zet om die avond mij niet te laten raken” (p. 18).
“Nou, niet precies waar jij nu staat. Maar daar ergens’ zeg ik, gebarend naar de begroeiing die ik voor het eerst sinds drie maanden en vier dagen weer in het echt zie.” (p.47).

Strand

De aanranding is op het strand gebeurd. Het strand is een plek die meerdere keren terugkomt in het verhaal. Chaja hield van zwemmen in de branding, maar door wat er 3 september is gebeurd vindt ze het moeilijk om ernaar terug te gaan. Aan het einde van het verhaal heeft ze de het verwerkt en kan ze weer genieten van het strand.

Dansen

Chaja danst graag, ook op het strandfeest, maar sinds die avond lukt het haar niet goed meer. Ze danst in een dansgroep en met Justin, die haar helpt om weer echt te kunnen dansen. Het dansen is een manier om de aanranding te kunnen verwerken en zich weer vrij te kunnen voelen en vrij te kunnen dansen.

Grijs

Grijs komt steeds terug in het verhaal. Figuurlijk gaat het over dat dezelfde gebeurtenis heel anders ervaren kan worden: ieder verhaal kent twee kanten. Dit zie je aan:

- het debat, waarin twee kanten worden ingenomen;
- aan hoe verschillend Wes en Chaja de avond op het strand hebben beleefd: en
- aan hoe verschillend de ouders van Wes reageren.

Over dezelfde situatie kun je een kant kiezen, maar het antwoord ligt in het midden, dat is een vrij gebied.

Letterlijk komt he took terug. De cover en de bladzijden zijn ook verschillende tinten grijs, wat weer verwijst naar de titel.

De kleuren wit, grijs en geel vormen ook een lijn in het boek. Op de achterflap staat onderaan een balk die van wit (grensoverschrijdend gedrag), lichtgrijs (consent), donkergrijs (vriendschap) en geel (verwerking) loopt. Deze kleuren worden in de opmaak van het boek ook gebruikt.

Motto

Er is geen motto aanwezig.

Opdracht

Er is geen ‘opdracht’, maar wel een dankwoord.

Trivia

Carlie van Tongeren is geboren in 1983 en woont met haar vriend en twee kinderen in Deventer. Ze schrijft sinds haar 7de en haar eerst boek kwam uit in 2011 (Pasta & passie, een “chicklit” voor volwassenen).

Carlie heeft journalistiek gestudeerd en heeft een master communicatiestudies behaald.

Na 2 vaste banen en de journalistiek begint ze voor zichzelf. Ze schrijft zo’n 40 doktersromans en publiceert 3 feelgoodromans. Haar droom was om boeken te schrijven voor jongvolwassenen. Ze doet redactiewerk voor fictie en non-fictie boeken. Achter de schermen is ze bezig om haar tweede droom waar te maken: scenarioschrijven.

2016	Zin in seks!	(met Ingeborg Timmerman)
juni 2018	Heerestraat & Rozenlaan	debuut Young Adult
2019	Het meisjesmanifest	
2020	Het zusje van	
2020	Omgaan met ongewenste intimiteiten	(met Mark de West)
2021	Het is hier helemaal (niet) perfect!	
2021	Van weezin naar weer zin	
januari 2023	Grijs	

Ondertussen werkt ze ook aan het schrijven van scenario's.

Haar boeken werden genomineerd voor zowel de Prijs van de Jonge Jury als de Jonge Jury Debuutprijs.

Bronnen:

www.carlievantongeren.nl

Titelverklaring

De titel 'Grijs' verwijst naar het onderwerp 'consent', dat geen zwart-wit onderwerp is. Het is niet makkelijk om te herkennen waar ieders grens ligt als het gaat om seks (of seksuele handelingen). In het boek komt dit naar voren door vanuit de perspectieven van de personages naar dit onderwerp te kijken. Ook worden de verschillende meningen benoemd. De moeder van Wes, die bijvoorbeeld de schuld bij 'dat meisje' legt. En daar tegenover de mening van Mickey die aangeeft dat Wes misschien een grens is overgegaan. En tot slot de vader van Wes, die snapt dat hij het niet zo bedoeld heeft om de grens van Chaja over te gaan. In het schooldebat komen deze standpunten ook naar voren.

Je kunt ook niet zeggen wie de schuldige is, ook dat is grijs gebied.

Structuur en perspectief

Het verhaal wordt verteld in de ik-vorm en vanuit twee perspectieven: die van Chaja en Wes. Af en toe is er een hoofdstuk dat geschreven is vanuit het perspectief van een van de vrienden en klasgenoten die bij de bewuste avond aanwezig waren.

"Ik had het gelijk aan Lexie moeten vertellen" (Chaja, p.39).

"'Gast,' zeg ik daarom tegen Brent. 'Genoeg.'" (Wes, p.54)

Er zijn 29 hoofdstukken, ieder hoofdstuk vermeldt steeds de naam van de persoon vanuit wiens perspectief het verhaal verteld wordt, de datum en het tijdstip. Het perspectief ligt steeds bij degene die in de titel van het hoofdstuk genoemd wordt.

Decor

De verteltijd loopt van 3 september 22:12 uur tot en met 9 januari 08:11 uur. De tekst over het strandfeest op 3 september vóór het moment van aanranding is lichtgrijs en donkergrijs ná de aanranding. De andere pagina's over december en januari zijn wit. Er zijn flashbacks naar 3 september. Het verhaal is hierdoor niet chronologisch verteld.

Het verhaal speelt zich voornamelijk af op het strand, de school en het schoolplein, de dansschool en de gymzaal. Bijzondere plekken zijn nog het Italiaans restaurant en de Rage Room.

Stijl

De zinnen zijn kort en de gebruikte woorden zijn niet heel ingewikkeld. Het boek leest daardoor vlot. Het is ook een kort boek, waardoor de drempel laag is om het boek te lezen. Dat past goed bij de doelgroep van jongeren.

"Ik keek hem aan. 'Ja, ik weet het niet, hoor. Uit de tweede? Ze heeft nauwelijks tietten.'" (p.12)

Slotzin

"Dan valt de deur achter hem dicht en ik loop onder Lexies arm naar de les."

Beoordeling

Ik vind het een knap geschreven boek, het lukt de schrijfster om op een makkelijke manier jongeren te laten lezen en leren over het onderwerp seksueel grensoverschrijdend gedrag en het bespreekbaar te maken. Ze kiest geen kant van goed of fout, ook niet bij degene die de grens over is gegaan. Ze zet de lezer aan het denken.

"'Heb je nog nagedacht over ons gesprek?' vraagt Mickey me als ik alweer op weg ben naar de uitgang. Ik blijf staan met mijn rug naar hem toe. 'Alleen maar een keer of honderdduizend. Miljoen.'" (p. 87).

Het ook echt een boek van nu. Ze noemen bijvoorbeeld ook The voice of Holland.

"'The Voice, Ajax, Johan Derksen, Formule 1, en nog wat in de politiek die maar bleven komen.'" (p. 17).

Recensies

Knap geschreven

Grijs is ontzettend goed geschreven. Je leest vanuit de perspectieven van zowel Chaja als van Wes. Af en toe zit er nog een hoofdstukje tussendoor vanuit het perspectief van een van hun vrienden die er die bewuste avond ook bij waren. Wat ik erg uniek vind aan dit boek, is dat Wes en Chaja écht als twee andere

personages voelen. Het zijn geen stam-personages met toevallig andere ervaringen en interesses. Nee, het zijn echt twee totaal verschillende personen en dat is ontzettend knap geschreven. Waar Carlie nog meer complimenten over mag krijgen, is haar inzet om het verhaal vanuit beide kanten te vertellen. In het nawoord lees je dat ze zelf een vergelijkbare nare ervaring heeft gehad. Dat wetende, is het zeer indrukwekkend dat ze zich zo goed heeft weten in te leven in de andere kant van het verhaal. Het verhaal van de jongen die zich niet bewust was dat hij een grens over is gegaan.

<https://www.young-adults.nl/2023/02/08/recensie-grijs-carlie-van-tongeren/>

Zeer genuanceerd gebracht, zonder te (ver)oordelen

Grijs gaat over een zeer gevoelig en kwetsbaar onderwerp, en Carlie van Tongeren heeft dit knap verwerkt. Het verhaal bevat weinig details over wat er is gebeurd, het gaat veel meer over de gedachten en gevoelens van de personages en de ontwikkeling die ze daarin doormaken. Doordat beide personages aan het woord komen, volg je hun gedachten, gevoelens, overtuigingen en angsten, maar ook de verschuivingen die daarin plaatsvinden doordat ze nieuwe inzichten opdoen. Daarbij doorbreekt het stereotyperingen door ook personages van het mannelijke geslacht voor Chaja op te laten komen, door ze begrip te laten tonen en zich uit te spreken.

<https://lezenslessen.nl/boekentips/grijs-over-seksueel-grensoverschrijdend-gedrag-en-consent/>

Overhoor jezelf

Wat denk jij dat het ene woord was dat Wes tegen Chaja zei?

Ik denk dat het sorry was. Omdat hij zichzelf schuldig voelt. Hij werd vergeetachtig, en had erge hoofdpijn en dacht veel na over wat er was gebeurd. Hiermee ikt het alsof hij spijt had van wat hij die avond heeft gedaan.

Wat denk jij dat Wes bij de zorgcoördinator ging doen?

Ik denk dat Wes zijn kant van het verhaal wilde vertellen aan de zorgcoördinator. Ik denk ook dat hij hulp zoekt bij het oplossen van wat er is gebeurd en hoe hij hier zelf verder mee kan.

Waarom zijn de pagina's van 3 september grijs?

Omdat dit verwijst naar het grijze gebied van consent. Het laat ook zien dat dit een flashback is naar het bewuste laatste strandfeest waar alles anders werd voor Chaja (en later ook voor Wes).

Wat waren de signalen dat Chaja niet verder wilde gaan, die Wes niet had gezien?

Het bevrozen, de doodse blik. Ze deed helemaal niks. Hij heeft zich niet afgevraagd waarom dat was.

Waarom ging Chaja naar Justin en niet naar Lexie om haar verhaal te vertellen?

Ik denk omdat ze elkaar niet echt goed kenden. Chaja was bang dat Lexie meteen naar Wes toe zou gaan en dat het dan bekend zou worden. Chaja schaamde zich en doordat Justin niemand in haar omgeving echt kende, was het veiliger om aan hem te vertellen.